

Treća međunarodna znanstvena konferencija „Društvene devijacije“

Organizator: Centar modernih znanja
25. — 27.05.2018. godine, Banja Luka, Bosna i Hercegovina

Treća međunarodna znanstvena konferencija pod nazivom Društvene devijacije održana je od 25. do 27. svibnja 2018. godine u Banja Luci, u organizaciji Centra modernih znanja.

Na konferenciji je sudjelovalo oko 100 znanstvenika i stručnjaka iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Srbije te Australije koji se bave problemom nasilja. U radu konferencije su tako sudjelovali znanstvenici iz različitih područja, primjerice prava, politologije, specijalne pedagogije, pedagogije, medicine, kriminalistike i kriminologije te informatike, kao i stručnjaci različitih profesija — suci, državni odvjetnici, policijski službenici, socijalni radnici, pedagozi, liječnici; zaposleni u različitim državnim tijelima ili organizacijama civilnog društva.

Cilj ovogodišnje konferencije odnosio se, prema riječima organizatora, na utvrđivanje „dijagnoze“ i predlaganje adekvatne „terapije“ koja će anomiju društva u njegove probleme pretvoriti u konstruktivna rješenja koja će biti osnova za prevenciju nasilja u društvu, ali i dobar znanstveni temelj za izradu adekvatnih strategija kada je u pitanju borba protiv nasilja.

Tijekom konferencije održana su dva plenarna izlaganja te cijeli niz izlaganja organiziranih u pet sekcija.

Brane R. Mikanović, dekan Filozofskog fakulteta u Banja Luci, održao je prvo plenarno izlaganje s naslovom „Metodološki pristupi u istraživanju vršnjačkog nasilja“ u okviru kojeg je kao glavni nedostatak istraživanja u ovom području naveo prevagu fenomenoloških te manjak etioloških istraživanja. Osim ukazivanja na teorijsko — metodološke probleme u istraživanju vršnjačkog nasilja, autor je ukazao i na mogućnosti poboljšanja znanstvenog istraživanja ovog problema.

Goran Jovanić s Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Sveučilišta u Beogradu održao je drugo plenarno izlaganje s naslovom „Penalni tretman nasilnika“ u kojem je prikazao mogućnosti i empirijska iskustva u primjeni penoloških tretmana fokusiranih na promjenu ponašanja nasilnih prijestupnika. Nakon prikaza pojedinih modela tretmana koji se primjenjuju prema počiniteljima nasilnih delikata u svijetu, autor zaključuje kako penološka praksa u području nasilnog kriminaliteta može biti učinkovitija te kako potencijal znanstvenih saznanja može biti korišten u penalnim uvjetima u pravcu redukcije nasilja i recidivizma.

U prvoj sekciji su prezentirani radovi koji uglavnom obrađuju kriminološke aspekte pojedinih pojavnih oblika nasilja. Tako su akademik Miodrag Simović i prof. dr. sc. Dragan Jovašević prikazali kaznenopravnu zaštitu života u novom kaznenom zakonodavstvu Republike Srpske, prof. dr. sc. Jasminka Zloковиć i prof. dr. sc. Anita Zovko su analizirale nasilje maloljetne djece nad roditeljima, dr. sc. Filip Mirić i prof. dr. sc. Danica Vasiljević Prodanović su dali prikaz društvenog odgovora nad osobama s invaliditetom u Srbiji, a prof. dr. sc. Dragan Jovašević i prof. dr. sc. Vladimir Simović su

analizirali kaznena djela nasilja protiv državnih tijela. Prof. dr. sc. Irma Kovčo Vukadin i mr. sc. Dragan Josipović predstavili su hrvatsku perspektivu suzbijanja seksualnog nasilja prema djeci, prof. dr. sc. Esmeralda Sunko i Marina Karalić predstavile su rezultate istraživanja kompetencija i stavova odgajatelja o psihičkom zlostavljanju djece, doc. dr. sc. Gordana Bandalović i Valentina Pandurić predstavile su iskustva zlostavljanih žena u partnerskim zajednicama, dr.sc. Davorka Martinjak i mr. sc. Renata Odeljan analizirale su razlike između počinitelja seksualnih delikata na štetu djece, dr. sc. Vida Vilić i doc. dr. sc. Natalija Žunić obradile su prevenciju i mjere zaštite od kompjutorskog kriminaliteta te je mr. sc. Sretko Janković analizirao strah od nasilničkog kriminaliteta.

Druga sekcija obuhvaćala je izlaganja koja su se uglavnom bavila vršnjačkim nasiljem. Tako je prof. dr. sc. Nikola Mijanović dao prikaz aktualnih spoznaja o vršnjačkom nasilju u razdoblju rane adolescencije, prof. dr. sc. Almedina Čengić je analizirala primjenu suvremenih medija i multimedije u svakodnevnom životu te njihovom utjecaju na suvremenu populaciju, prof. dr. sc. Petar Rajčević prikazao je suočavanje s pojavama nasilja u društvu i među školskom djecom, dr. sc. Hazim Selimović i mr. sc. Haris Jašarević prikazali su rezultate istraživanja mjera koje poduzimaju zlostavljeni učenici, njihovi roditelji i škola, a Biljana Joksimović predstavila je rezultate istraživanja koje se bavilo pitanjem: mogu li se neskrivene pretenzije uspješnijih učenika za isticanjem promatrati kao vršnjačko nasilje. Dr. sc. Ivana Radovanović predstavila je rezultate istraživanja utjecaja nasilnog ponašanja na zlouporabu droge među učenicima srednjih škola u Beogradu, a doc. dr. sc. Dragan Stefanovski analizirao je utjecaj socioekonomskih čimbenika na pojavnost obiteljskog nasilja. Dva izlaganja odnosila su se na nasilje u sportu. Tako su doc. dr. sc. Milica Kovačević i mr. sc. Ljiljana Stevković analizirale normativna rješenja i probleme u vezi nasilničkog ponašanja na sportskim priredbama u Srbiji dok su mr. sc. Dražan Erkić i dr. sc. Stanislav Dragutinović analizirali nasilje u sportu kao segment ugrožavanja sigurnosti.

U trećoj sekciji prezentirani su radovi koji su obrađivali kriminološko penološke aspekte pojedinih oblika nasilja, kao i ovisničkih ponašanja. Dr. sc. Goran Krstajić i dr. sc. Dragan Obradović prezentirali su rezultate istraživanja o stupnju viktimiziranosti maloljetnika koji se nalaze u maloljetničkom zatvoru s obzirom na uvjete izvršavanja kazne maloljetničkog zatvora (zatvoreni vs. poluotvoreni), Amina Šurković i Nemanja Popović bavili su se profilom zlostavljača te prikazali analizu ubojstava žena nakon kojih su počinitelji počinili samoubojstvo. Jelena Milenković-Vuković analizirala je problem zlostavljanja i zapuštanja djece u Srbiji, dok su se dr. sc. Jelena Tanasijević i Tamara Borisavljević bavile pitanjem hraniteljstva kao odgovora na potrebe djece žrtava nasilja u obitelji. Dr. sc. Šahim Kahrmanović i Šejla Kadribašić bavili su se fenomenom nasilja i *heavy metal* muzike, mr. sc. Jelica Matović nasiljem nad osobama treće životne dobi, a mr. sc. Valentina Smolović nasiljem među mladima s posebnim osvrtom na institucionalnu ustanovu nezavodskog tipa JU „Centar“ Ljubović. Davor Striha dao je prikaz divergentnosti pojma nasilja, a Alma Hadžić i Lejla Kafedžić su analizirale potencijal odgojnog centra kao odgovora društva na fenomen nasilja. Anđa Anđelić s Amata problematizirala je pitanje uzročnosti ili posljedičnosti nasilja u ovisničkom ponašanju, mr. sc. Sanela Pekić prezentirala je rezultate istraživanja utjecaja socijalnih čimbenika na nastanak recidiva kod ovisnika o heroinu, kao i povezanosti između podrške socijalnog okruženja, zadovoljstva kvalitetom života i nastanka recidiva, a Nejra Zejnullahu Suljagić je prezentirala rezultate istraživanja obilježja PIE profila kod ovisnika o heroinu.

Izlagatelji četvrte sekcije u najvećem broju su se bavili sigurnosnim aspektima nasilja. Dr. sc. Zorica Mršević i mr. sc. Svetlana Janković analizirale su inkluzivnu sigurnost kao način smanjenja rizika od katastrofa i pratećeg nasilja, doc. dr. sc. Hatidža Beriša, prof. dr. sc. Rade Slavković i mr. sc. Ivan Rančić analizirali su terorizam kao prijetnju globalnoj sigurnosti, dok je doc. dr. sc. Dragan Radišić prikazao suvremeno shvaćanje terorizma i njegove posljedice. Dr. sc. Mirza Lišinović analizirao je preventivnu diplomaciju, tj. diplomaciju mira i njenu primjenu na području bivše Jugoslavije, doc. dr. sc. Rusmir Kozarić analizirao je preventivnu djelatnost policije u odgovoru na spolno nasilje nad djecom, mr. sc. Sanja Golijanin analizirala je nedozvoljene radnje u upravnom postupku i njihovo sankcioniranje, Vladimir Miletić dao je prikaz otmice kao oblika organiziranog kriminaliteta nasilja u Republici Srbiji, mr. sc. Tamara Marić dala je prikaz osnovnih obilježja kaznenih sankcija u kaznenom zakonodavstvu Republike Srpske, a mr. sc. Dragana Kosić je prikazala statističke pokazatelje oduzimanja imovine stečene izvršenjem kaznenog djela u kaznenom zakonodavstvu Republike Srpske.

U posljednjoj, petoj sekciji, predstavljene su različite specifične teme u području nasilnog ponašanja. Prof. dr. sc. Jagoda Petrović i Maja Kremenović Katić prezentirale su rezultate istraživanja iskustava srednjoškolaca u Republici Srpskoj u odnosu na vršnjačko nasilje i značaj medijacije u prevenciji nastajanja ozbiljnijih oblika vršnjačkog nasilja. Prof. dr. sc. Vesna Đurić predstavila je rezultate istraživanja prisutnosti teme nasilja nad djecom u novinarskim izvješćima te novinarskog poštivanja profesionalne etike. Prof. dr. sc. Nizama Salihefendić i prof. dr. sc. Muharem Zildžić prikazali su ulogu tima obiteljske medicine u skriningu i prevenciji obiteljskog nasilja, Jagoda Drljača prikazala je odnos shizofrenije i najtežih krvnih delikata, Dejan Petrović i doc. dr. sc. Kristina Bobek Macanović predstavili su okvir istraživanja mjerljive aktivnosti digitalnog nasilja, mr. sc. Amer Osmić i mr. sc. Enita Čustović predstavili su rezultate istraživanja cyberbullyinga u Bosni i Hercegovini. Mobingom su se bavile dvije izlagateljice: Anida Dudić predstavila je rezultate istraživanja mobinga u Bosni i Hercegovini, a doc. dr. sc. Helena Lajšić je dala prikaz utjecaja mobinga na radnu organizaciju i upravljanje performansom ljudskih resursa uz podršku informacijskih sustava. Tamara Đuričić je sudionike ove sekcije upoznala s ulogom socijalnog radnika u zaštiti djece od zlostavljanja.

Pripremila:
Prof. dr. sc. Irma Kovčo Vukadin